

ไทยลงนาม MRA วิชาชีพท่องเที่ยว เพื่อเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานท่องเที่ยวใน AEC

Event	■ นายชุมพล ศิลปอาชา รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นประธานในพิธีลงนามข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน (MRA on Tourism Professionals) เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2012 ที่ผ่านมา โดยไทยเป็นประเทศสุดท้ายที่ลงนามหลังจากประเทศอื่นๆ ในอาเซียนลงนามไปเมื่อมกราคม 2009
Analysis	■ การลงนามข้อตกลงของไทยล่าช้าเพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในช่วงที่ผ่านมา ทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการลงนามข้อตกลงต่างๆ ของประเทศไทยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตั้งแต่ปี 2009 เป็นต้นมาจึงส่งผลให้ไทยเข้าร่วมลงนาม MRA ฉบับนี้ล่าช้า อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากทางรัฐสภาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2011 ■ เป็นโอกาสเคลื่อนย้ายแรงงานสำหรับ 32 ตำแหน่งงานใน 2 สาขาวิชาชีพคือสาขาที่พัก และสาขาการเดินทาง โดยเฉพาะการย้ายไปแหล่งที่พลตอบแทนสูงขึ้น เนื่องจาก MRA จะช่วยลดขั้นตอนการตรวจสอบและรับรองวุฒิการศึกษาหรือความรู้ทางวิชาชีพนั้นๆ และประโยชน์สำคัญที่ด้านหนึ่งก็คือ MRA จะช่วยให้การศึกษา/ฝึกอบรมบุคลากรวิชาชีพในประเทศสมาชิกอาเซียนสอดคล้องกันรวมถึงมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มประเทศสมาชิกได้ ซึ่งโดยรวมแล้วคาดว่าจะทำให้มาตรฐานสูงขึ้นนั่นเอง ทั้งนี้ ผู้ผ่านการรับรองคุณสมบัติและได้รับใบรับรองมาตรฐานวิชาชีพดังกล่าวมีสิทธิในการเดินทางไปทำงานในประเทศสมาชิกอาเซียนได้ แต่ยังคงปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของประเทศที่เข้าไปทำงาน ■ การลงนามของไทยทำให้ MRA สาขาท่องเที่ยวนี้มีการลงนามครบทุกประเทศ และส่งผลให้แต่ละประเทศต้องดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายใน 180 วัน การเตรียมการรองรับด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (Foreign Tourism Professional) จำเป็นต้องมีการกำหนดคุณสมบัติในแต่ละตำแหน่งงานให้มีมาตรฐานเดียวกัน และต้องมีหน่วยงานในระดับชาติที่รับผิดชอบดำเนินงานตาม MRA เพื่อดูแลกำกับ ประเมิน รับรองและลงทะเบียน ตลอดจนมีหน่วยกำกับระดับภูมิภาค ดังนั้นในข้อตกลง MRA ของบุคลากรวิชาชีพท่องเที่ยวแห่งอาเซียนจึงกำหนดโครงสร้างภายในของประเทศสมาชิกที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการรับรองสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพท่องเที่ยวได้จัดตั้งและปฏิบัติงานได้ ทั้งนี้ตามข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN MRA) กำหนดให้มีคณะกรรมการ 3 ชุด คือ 1. คณะกรรมการวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Professional Board : NTPB) 2. คณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (Tourism Professional Certification Board :TPCB)

3. คณะกรรมการติดตามตรวจสอบวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Professional Monitoring Committee : ATPMC)

ทั้งนี้ ไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ 2 ชุดแรกเรียบร้อยแล้ว ในขณะที่คณะกรรมการชุดที่ 3 เป็นคณะกรรมการในระดับอาเซียนที่ทุกประเทศจะต้องร่วมจัดตั้ง

Implications

- มีความเสี่ยงที่แรงงานในสาขาที่เกี่ยวข้องจะเลือกไปทำงานในประเทศอาเซียนมากขึ้น โดยเฉพาะสิงคโปร์ที่ค่าตอบแทนสูงกว่า ทั้งนี้โดยเฉลี่ยแล้วรายได้ของผู้ประกอบวิชาชีพในสิงคโปร์จะสูงกว่าไทยราว 3-4 เท่า และยังเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับภาคการท่องเที่ยวมาก จะเห็นได้จากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมาใหม่จำนวนมากซึ่งสะท้อนแนวโน้มความต้องการแรงงานในภาคการท่องเที่ยวอีกมาก ประกอบกับคุณภาพแรงงานด้านการท่องเที่ยวของไทยที่มีจุดเด่นในเรื่อง service mind จึงมีความเป็นไปได้สูงที่แรงงานไทยจะมีโอกาสไปทำงานที่สิงคโปร์มากขึ้น แม้จะยังมีปัญหาด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับแรงงานฟิลิปปินส์ แต่ MRA จะมีส่วนช่วยพัฒนามาตรฐานให้ดีขึ้นในอนาคต
- เป็นโอกาสธุรกิจพัฒนาฝีมือแรงงานในไทยโดยเฉพาะโรงเรียนสอนภาษา เนื่องจากจุดอ่อนของกำลังแรงงานในสาขาที่พิกจากการสำรวจคือเรื่องของทักษะในการสื่อสาร และ MRA จะเป็นเสมือนปัจจัยสำคัญให้มีการแข่งขันสูงขึ้นในตลาดแรงงาน กล่าวคือแรงงานในประเทศเองจะต้องแข่งขันกับแรงงานในต่างประเทศที่จะสามารถเข้ามาทำงานในประเทศไทยหรือแม้แต่ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนได้ง่ายขึ้นอีกอีกด้วย

32 สาขาวิชาชีพท่องเที่ยวที่ MRA on Tourism Professionals ครอบคลุม

สาขา	แผนก	ตำแหน่งงาน
1. สาขาที่พัก (hotel services)	1.1 แผนกต้อนรับ (Front Office)	1.1.1 ผู้จัดการฝ่ายต้อนรับ (Front Office Manager)
		1.1.2 ผู้ควบคุมดูแลฝ่ายต้อนรับ (Front Office Supervisor)
		1.1.3 พนักงานต้อนรับ (Receptionist)
		1.1.4 พนักงานรับโทรศัพท์ (Telephone Operator)
		1.1.5 พนักงานยกกระเป๋า (Bell Boy)
	1.2 แผนกแม่บ้าน (House Keeping)	1.2.1 ผู้จัดการแผนกแม่บ้าน (Executive Housekeeper)
		1.2.2 ผู้จัดการฝ่ายซักรีด (Laundry Manager)
		1.2.3 ผู้ควบคุมดูแลห้องพัก (Floor Supervisor)
		1.2.4 พนักงานซักรีด (Laundry Attendant)
		1.2.5 พนักงานดูแลห้องพัก (Room Attendant)
		1.2.6 พนักงานทำความสะอาด (Public Area Cleaner)
	1.3 แผนกอาหาร (Food Production)	1.3.1 หัวหน้าพ่อครัว (Executive Chef)
		1.3.2 พ่อครัวแต่ละงาน (Demi Chef)
		1.3.3 ผู้ช่วยพ่อครัวฝ่ายอาหาร (Commis Chef)
		1.3.4 พ่อครัวงานขนมหวาน (Chef de Partie)
		1.3.5 ผู้ช่วยพ่อครัวขนมหวาน (Commis Pastry)
		1.3.6 งานขนมปัง (Baker)
		1.3.7 งานเนื้อ (Butcher)
	1.4 แผนกอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Service)	1.4.1 ผู้อำนวยการแผนกอาหารและเครื่องดื่ม (F&B Director)
		1.4.2 ผู้จัดการ Outlet อาหารและเครื่องดื่ม (F&B Outlet Manager)
		1.4.3 หัวหน้าพนักงานบริการ (Head Waiter)
		1.4.4 พนักงานผสมเครื่องดื่ม (Bartender)
		1.4.5 พนักงานบริการ (Waiter)

This information enclosed herewith is intended for discussion purposes only. Although the information provided herein is believed to be reliable, SCB makes no representation as to the accuracy or completeness of such information or otherwise provided by SCB. Prior to acting on any information contained herein or proceeding with a transaction which may arise as a result of this material, the recipients must determine the risks and merits, including legal, tax, and accounting characterizations and consequences, without reliance on SCB. SCB does not provide tax, legal or accounting advice and do not warrant the advice provided by others.

สาขา	แผนก	ตำแหน่งงาน
2. สาขาการเดินทาง (Travel Services)	2.1 ตัวแทนท่องเที่ยว (Travel Agencies)	2.1.1 ผู้จัดการทั่วไป (General Manager) 2.1.2 ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป (Assistant General Manager) 2.1.3 หัวหน้าผู้แนะนำการเดินทาง (Senior Travel Consultant) 2.1.4 ผู้แนะนำการเดินทาง (Travel Consultant)
	2.2 บริษัททัวร์ (Tour operation)	2.2.1 ผู้จัดการธุรกิจ (Product Manager) 2.2.2 ผู้จัดการฝ่ายขายและการตลาด (Sales and Marketing Manager) 2.2.3 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี (Credit Manager) 2.2.4 ผู้จัดการฝ่ายตั๋ว (Ticketing Manager) 2.2.5 ผู้จัดการฝ่ายท่องเที่ยว (Tour Manager)

โดย: วิธาน เจริญผล (vithan.charoenphon@scb.co.th)
 EIC | Economic Intelligence Center